

Огънятъ е толкова голъма благодать, че древнитъ му при- даваха небесенъ произходъ. Гръцката митология казва, че Прометей, синъ на титана Япетъ и братъ на Атласъ, проник- налъ въ жилището на богове- тъ, открадналъ небесния огънь и го подарилъ на човѣка. За това билъ наказанъ отъ Юпи- теръ, който заповѣдалъ на Вулканъ да го прикове на ед- на скала въ Кавказъ; единъ орелъ клъвлълъ непрестанно черния му дробъ, който по- стоянно изстраждалъ. Най-после Херкулесъ го освободилъ.

По най-просто начинъ се за- палява огънь, като се удрятъ едно отъ друго две парчета кремъкъ — отъ искритъ, ко- то бликватъ при това удране, се запалва нѣкакво сухо за- палително вещество. Въ нѣко- гашнитъ кремъклии пушки ба- рутътъ се запалвалъ отъ искра, излѣзла отъ удрянето на кре- мъка съ парче стомана.

Явно е, че човѣктъ много отдавна знае да пали огънь и никоя цивилизация не е можа- ла безъ него. Чели сте въ све- щената история за Аврамово- то жертвоприношение, чудо- дейно спрѣно отъ единъ ан- гелъ, за награда на покорно- ства на патриарха къмъ Бога. Дървата, приготвени за жерт- воприношението, показватъ, че жертвата щѣла да бжде изго- рена.

Въ първата книга на Енеи- дата, прочутиятъ латински поетъ Виргилий ни показва другаритъ на троянеца Еней, изхвърлени на африканския брѣгъ, готвещи се да запалятъ огънь, за да сварятъ храна- та си:

„Ахатъ най-напредъ удря кремъкъ о кремъкъ, съ искри- тѣ запалва листа, около тѣхъ нарежда сухи клончета и за- палява дървета“.

Огънятъ — необходимостъ

Огънятъ е толкова необхо- димъ на човѣка, че съ името му означаватъ онова отъ мате- риалнитъ блага, което и най- бедниятъ и най-нечастниятъ, се стреми да притежава: къ- щата. Казватъ: село отъ два- десетъ огнища. То е защото около огнището нѣкакъ си се съсрѣдоточава живота на се- мейството; когато пътникътъ се връща отъ далеченъ пътъ, казватъ, че се прибира въ до- машното огнище. Една сграда

е жилище въ очитъ на закона, ако въ нея има огнище, ко- минъ.

Тукъ ще приведемъ една ху- бава страница, въ която про- чутиятъ френски писателъ Бер- нарденъ дьо Сенъ Пиеръ крас- норечиво е описалъ beneficia- нията на огъня:

„Способността да си служи съ огънь е единъ отъ сѣще- ственитъ белези, които отли- чаватъ човѣка отъ животното. И най-дивниятъ човѣкъ си слу- жи съ огънь и знае да го па- ли, а „най-цивилизованата“ и зиморничава маймуна нито се сѣща да го поддържа въ къ- щата ни, при все, че ѝ е при- ятно да седи до огнището.

Огънятъ е двигателъ на чо- вѣшкото общество, както слън- цето е на вселената. Нѣма да влизамъ въ безкрайната по- дробност на изкуствата, ко- то си служатъ съ огънь; но мисля, че мога да кажа безъ преувеличение, че нѣма изку- ство, което да не си служи съ него; така че, ако огънятъ на земята се унищожи, човѣш- киятъ родъ ще загине. Да вземемъ единъ човѣкъ безъ огънь, дори въ горещия поясъ: той не би могълъ да обработ- ва земята безъ сѣчива, нито да кастри горитъ и чисти плѣ- велитъ, които задушватъ нѣ- витъ му. Безъ огънь невъз- можно му е да издѣла колци, за да си построи колиба, нито да си направи боздуганъ, за да се защитава; безъ огънь, той не може да сѣществува“.

Веста и весталкитъ

Гръцката митология имаше богиня на огъня; наричаха я Хестиа. Римската религия възприе тази богиня подъ име- то Веста; тя имаше, било въ частнитъ жилища, било въ хра- моветъ, олтари, върху които грижливо се поддържа све- щениятъ огънь.

Въ Римъ, запазването на огъ- ня въ храма на Веста бѣше повѣрено на жрици, избрани отъ великия понтифексъ, отъ най- добритъ семейства. Тия жрици се наричаха весталки; тѣ трѣб- ваше: на смѣни, да подържатъ денонощно свещения огънь. Ако нѣкоя отъ тѣхъ имаше нещастieto да остави огъня да угасне, наказваха я страшно: спущаха я жива въ една гробница, зазидваха я тамъ и тя умираше всрѣдъ страшни мъки отъ гладъ.

— Не го познавамъ и сигурно никога не съмъ го виждалъ, — промърмори той. — Обаче... я погледни ти, Ванъ Щилеръ.

— Погледътъ не ни е непознатъ. Сжщия като на стария Ванъ Гулдъ.

— Кой е този човѣкъ, — попита Кармо, като се обърна къмъ испанеца.

— Не зная.

— Кога го взехте на кораба?

— Преди осемъ седмици.

— Самъ ли бѣше той?

— Не, съ него имаше нѣколко офицери, но тѣ останаха на сушата.

— Не можешъ ли да ми кажешъ, отъде идѣше този благородникъ, когато го взехте на кораба?

— Не зная, но съмъ сигуренъ, че капитанътъ го чакаше. Важна личностъ е, ако се сжди по държанieto му. На кораба той командваше.

— Благодаря, ще получишъ и тютюнъ и шише вино, обеща Кармо и отведе пленника при другаритъ му.

— Кой мислишъ, че може да бжде той? — попита Ванъ Щилеръ, когато се качиха на па- лубата.

— Трѣбва да е той!

— Ама кой?

— Ела да потърсимъ донъ Рафаеле, ако не иска да говори, ще го хвърля въ морето!

Той намѣри планатора седналъ на вжжетате съ глава подирѣна на ржцетъ и очи втречени въ пода.

— Сега не е време за мечти, донъ Рафаеле, му каза той, като го разтърси.

— Още ли не се е свършилъ животъ ми? попита планаторътъ съ въздишка. Какво искате?

— Кажете ми ако ви покажа губернатора на Маракайбо, графъ дьо Мединъ, ще го познаете ли?

— Още не съмъ съвсемъ полудѣлъ.

(Продължение)

Войната бѣ вече завършила, но положението на частъ отъ пле- ницитъ, които се намираха още изъ разни чуждестранни плениш- ки лагери бѣше много лошо: нѣ- маха средства за издръжка, а трѣбваша и голѣми суми за въз- връщането имъ въ България. За да имъ се помогне малко отъ малко тогавашното правителство реши да издаде специални марки, чийто приходъ да употребѣи за подпомагане на пленниците.

На 22 юлий 1920 год. тия спе- циални марки бѣха пуснати въ обръщение. Тая специална поре- дица се получи чрезъ поставяне специална за целта препечатка върху текущитъ марки съ ликътъ на Царъ Борисъ и върху маркитъ отъ 1915 год. (1 лв.) и 1918 год. (2 и 3 лв.).

Поставена бѣ въ горната частъ на марката, въ полукръгъ дума- та „за нашитъ“, а въ долната

Въ замѣна на това, мисията имъ бѣше толкова възвишена чрезъ непрестанното поддържа- не у човѣцитъ признателния споменъ за изнамирането на огъня, че тѣ се радваха на по- чести и особени привилегии. Една отъ тѣхъ бѣше правото да помилватъ престъпника, ко- гато срещѣха на пътя си, ко- гато го видѣха на мѣстото на наказанието.

Малко химия

А сега, какво е огънятъ? — Огънятъ е едно явление; фор- мата, подъ която това явление ни се явява е пламъкъ — цвѣ- тенъ и горещъ.

Нали знаете пословицата: нѣма пушекъ безъ огънь. Това значи, че обикновено, когато едно тѣло гори, дава пламъци и въ сжщото време отдѣля га- зове, които се разпрѣскватъ изъ въздуха. — Най-добре го- рятъ тия тѣла, които съдър- жатъ много въглеродъ: дърва- та, въглищата, петрола.

Въглеродътъ като се съеди- ни съ кислорода, започва да гори най-напредъ съ слабо прѣщене, после съединението на дветъ тѣла продължава, дава топлина и отдѣля въгле- на киселина въ свободно съ- стояние.

частъ, пакъ въ полукръгъ дума- та „плѣнници“. Подъ тая послед- на дума има по една цифра, ко- ято е на половина отъ номинал- ната стойностъ на марката и ко- ято е събирана като допълнител- на стойностъ въ полза на плен- ницитъ.

Имаме следнитъ стойности:

2 ст. съ допълн. стойностъ 1 ст. сиво-зеленикава;

ст. съ допълн. стойностъ 2 1/2 ст. зелена;

10 ст. съ допълн. стойностъ 5 ст. карминъ;

15 ст. съ допълн. стойностъ 7 1/2 ст. виолетова;

25 ст. съ допълн. стойностъ 12 1/2 ст. синя.

30 ст. съ допълн. стойностъ 15 ст. кафяво-шоколадена;

50 ст. съ допълн. стойностъ 25 ст. жълто-кафява;

1 лв. съ допълн. стойностъ 50 ст. тъмно-кафява;

2 лв. съ допълн. стойностъ 1 лв. окъръ;

3 лв. съ допълн. стойностъ 1 1/2 лв. винено червена.

Препечатването на маркитъ е станало въ Държавната печатни- ца въ София. Количеството на из- дание не е известно, понеже официалното число е било увели- чено отъ чиновници, които сж нѣмали това право.

Срещатъ се следнитъ особе- ности:

Стойноститъ на 2 и 10 ст. и 2 лв. съ обърнати препечатки; стой- ността 1 лв. съ двойна препе- чатка, съ синя препечатка и съ измѣстена препечатка „плѣнници“ „за нашитъ“. Всички стотинкови стойности се срещатъ безъ зѣб- ци, а сжщо и въ двойки: отъ ко- ито едната марка е безъ препе- чатка.

(Следва)

ТИГЪРЪТЪ

(Продължение отъ 2 стр.)

Никой не можеше подъ клетва да заяви, че това е негова соб- ственостъ, пѣкъ и нищо не може- ше да се направи и следъ месецъ, когато всички узнаха, че Бобъ Прети билъ въ дружба съ парца- ливия скитникъ. Но отъ този день никой вече не видѣ тигъра и ни- кой не чу нищо за него.

— Тигърътъ трѣбва да се обе- си, каза Хенри Уолкеръ, увѣ- ренъ, че късътъ месо, лежащъ на масата, е отъ неговата свиня, — а единствениятъ тигъръ тукъ, това си ти!

— Благодаря, каза човѣктъ, тукъ има единъ старъ познатъ.

— Той мина задъ втората редица и се п- ближи до губернатора на Маракайбо.

— Много съжалявамъ, че ви намирамъ т- господинъ графе, му каза той. А сигурно и в- ще се очудите като ме видите.

Губернаторътъ се обърна бързо и извика с- очудване.

— Капитанъ Валера! Възможно ли е то- — Той самиятъ, господинъ графе. И азъ бѣхъ по-щастливъ отъ васъ, залови ме фрегатъ на Морганъ, дано дяволътъ да го закара пѣкъла

— Каква фрегатъ? попита губернаторътъ. — Та не знаете ли, че три отъ шестѣтъ раба, които трѣбваше да преследватъ пирати бѣха разрушени отъ тѣхъ.

— А нашитъ не се ли съпротивляваха? тия пирати неподими ли сж?

— Смѣтамъ ги за такива, отговори капита- Валера.

— Вѣрно ли е, че сж опустошили Гибралтаръ? — Да.

— А дѣщерята на Черния пиратъ е на- гурно мѣсто, нали?

— Не, господинъ графе, тя е въ ржцетъ Морганъ.

Губернаторътъ подскочи.

— Въ ржцетъ на пиратитъ? — пошепна съ треперящъ гласъ. — Какво приказвате!

— Тя е тукъ, на този корабъ.

— Кажете ми всичко, помоли благородникъ

(Следва)